

AH 1635
2080911310

Antwoord van 'staatssecretaris Dijkma (Onderwijs, Cultuur en Wetenschap)
(ontvangen 20 februari 2009)

1

Onderschrijft u de bevinding van Stichting Onderwijsklachten dat de meeste scholen niet bekend zijn met de rechten van ouders met betrekking tot het leerlingdossier? 1) Zo nee, waarom niet?

Neen. Ik heb naar aanleiding van het artikel in het AD aan de inspectie gevraagd of zij bekend zijn met de beschreven problematiek en de gestelde ernst daarvan. De inspectie heeft laten weten niet over aanwijzingen te beschikken dat deze problematiek zich breed voordoet op scholen.

2

Onderschrijft u de bevindingen van de Stichting Onderwijsklachten dat leerlingdossiers vaak onjuiste, overbodige of onvolledige informatie bevatten? Zo nee, waarom niet?

Neen. Zoals hierboven aangegeven wordt (de ernst van de) in het artikel beschreven problematiek niet herkend. Het leerlingdossier bevat administratieve gegevens, een onderwijskundig rapport, rapporten, uitslagen van toetsresultaten, gegevens uit het leerlingvolgsysteem, verslagen van gesprekken met ouders en soms ook een psychologisch rapport. Ook worden er soms schriftelijke observaties van leraren toegevoegd over de sociale en emotionele ontwikkeling van de leerling, de werkhouding etc.

3

Beschikken scholen over digitale systemen om leerlingdossiers bij te werken en te archiveren?

Praktisch alle scholen beschikken over een geautomatiseerde leerlingenadministratie. Daarnaast is het gangbare praktijk om ook een papieren administratie bij te houden voor zaken als in het antwoord bij 2 en bij 7 genoemd.

4

Bent u van mening dat ouders te allen tijde inzage moeten hebben in de leerlingdossiers van hun kinderen? Zo nee, waarom niet?

Ouders hebben als wettelijk vertegenwoordiger van hun kind het recht op inzage in het leerlingdossier en wel op grond van artikel 35 van de Wet bescherming persoonsgegevens (Wbp). Dit artikel kan alleen buiten toepassing worden gelaten indien dat noodzakelijk is op gronden die in artikel 43 van de Wbp worden genoemd, waaronder de bescherming van de betrokkene of van de rechten en vrijheden van anderen.

5

Wat gaat u doen om ervoor te zorgen dat scholen aan ouders zonder oponthoud volledige inzage verlenen in het leerlingdossier van hun kinderen?

Ik constateer op basis van het artikel in het AD dat er kennelijk scholen zijn waar onduidelijkheid bestaat over de regels rond het leerlingdossier. Dit is voor mij aanleiding om de regels rondom het leerlingdossier nog eens onder de aandacht te brengen van de scholen. Dit gebeurt via de Nieuwsbrief PO.

6

Waar kunnen ouders terecht met klachten over de toegankelijkheid en inhoud van het leerlingdossier van hun kind?

Ouders kunnen de klachtencommissie inschakelen als zij vermoeden dat er onzorgvuldig met de gegevens van hun kind wordt omgegaan. Daarnaast bestaat de mogelijkheid klachten voor te leggen aan het College Bescherming Persoonsgegevens. In het uiterste geval kunnen ouders zich tot de rechter wenden.

7

Is het waar dat scholen informatie uit leerlingdossiers zonder toestemming van ouders aan derden hebben verstrekt? Zo ja, wat zijn daarvan de mogelijke consequenties voor deze scholen?

Daar heb ik geen zicht op. Maar in een aantal gevallen is de school verplicht om gegevens uit het leerlingdossier aan derden te geven zonder dat hiervoor toestemming nodig is. Dit is bijvoorbeeld het geval bij de aanvraag van een leerlinggebonden budget, de plaatsing van een leerling op een school voor speciaal onderwijs en de overgang naar een andere school. Ook de onderwijsinspectie mag een leerlingdossier zonder toestemming van de ouders bekijken. Daarnaast dient de school informatie aan derden te verstrekken bijvoorbeeld bij vermoedens van kindermishandeling (op grond van een expliciet wettelijk voorschrift) of als het gaat om een noodsituatie. Scholen dienen hierbij te handelen conform de privacywetgeving en kunnen bij onterechte verstrekking van persoonsgegevens geconfronteerd worden met het College Bescherming Persoonsgegevens of de rechter.

8

Aan welke kwaliteitseisen moeten leerlingdossiers voldoen en wie ziet daarop toe?

Het wettelijk kader voor de omgang met persoonsgegevens is vastgelegd in de Wbp. De persoonsgegevens moeten zoveel mogelijk juist, nauwkeurig, toereikend, ter zake dienend en niet bovenmatig zijn. De onderwijsinspectie controleert de leerlingdossiers in beginsel vanuit onderwijskundig oogpunt maar als bij deze controle blijkt dat de school de procedures en de wettelijke voorschriften met betrekking tot het leerlingdossier niet in acht neemt, dan wordt daar aantekening van gemaakt. De school wordt op de onrechtmatigheid gewezen en krijgt de aanwijzing om e.e.a. zo spoedig mogelijk te herstellen.

9

Welke informatie moet het leerlingdossier wettelijk bevatten en welke informatie mag het dossier wettelijk absoluut niet bevatten?

Het leerlingdossier bestaat eigenlijk uit twee componenten te weten de leerlingadministratie en het feitelijke leerlingdossier. Het leerlingdossier dient derhalve administratieve informatie over de leerling te bevatten zoals gegevens over verzuim, in- en uitschrijving en gegevens van leerlingen en hun ouders die nodig zijn voor het berekenen van de bekostiging. Daarnaast dient het leerlingdossier het onderwijskundig rapport te bevatten. De precieze invulling van het onderwijskundig rapport is niet wettelijk vastgelegd maar het betreft hier bijvoorbeeld notities van besprekingen over de leerling door het schoolteam, notities van gesprekken die de school met de ouders heeft gevoerd, verslagen van speciale onderzoeken, toetsuitslagen en rapportuitslagen. Wat betreft informatie die het dossier wettelijk absoluut niet mag bevatten dient te worden gedacht aan feitelijk onjuiste informatie en informatie die niet verenigbaar is met het doel waarvoor de gegevens worden verzameld (Wet bescherming persoonsgegevens).

10

Voldoen leerlingdossiers volgens u aan de eisen van bescherming van persoonsgegevens en de toegankelijkheid daarvan die het College Bescherming Persoonsgegevens (CBP) heeft gesteld?

In de leerlingadministratie en –dossiers bevinden zich gegevens en documenten die onderwerp zijn van de jaarlijkse controle op de juistheid van de opgegeven bekostigingsgegevens. Over de bevindingen bij die controles wordt ik jaarlijks gerapporteerd. Daarbij zijn tot nu toe geen signalen ontvangen over het niet-naleven van bepalingen uit de Wet Bescherming Persoonsgegevens (CBP heeft hierbij een toezichtfunctie op naleving).

11

Hoeveel kosten mogen scholen maximaal in rekening brengen voor een kopie van het leerlingdossier? Brengen scholen verschillende kosten in rekening aan ouders voor een kopie van het leerlingdossier van hun kind?

Voor het verstrekken van een kopie mag een vergoeding van € 0,23 per pagina in rekening worden gebracht met een maximum van 4,50. Ik heb geen zicht op de kosten die scholen in rekening brengen voor een kopie van het leerlingdossier.

1) Algemeen Dagblad, 24 januari 2009: “Scholen knoeien met leerlingdossier”